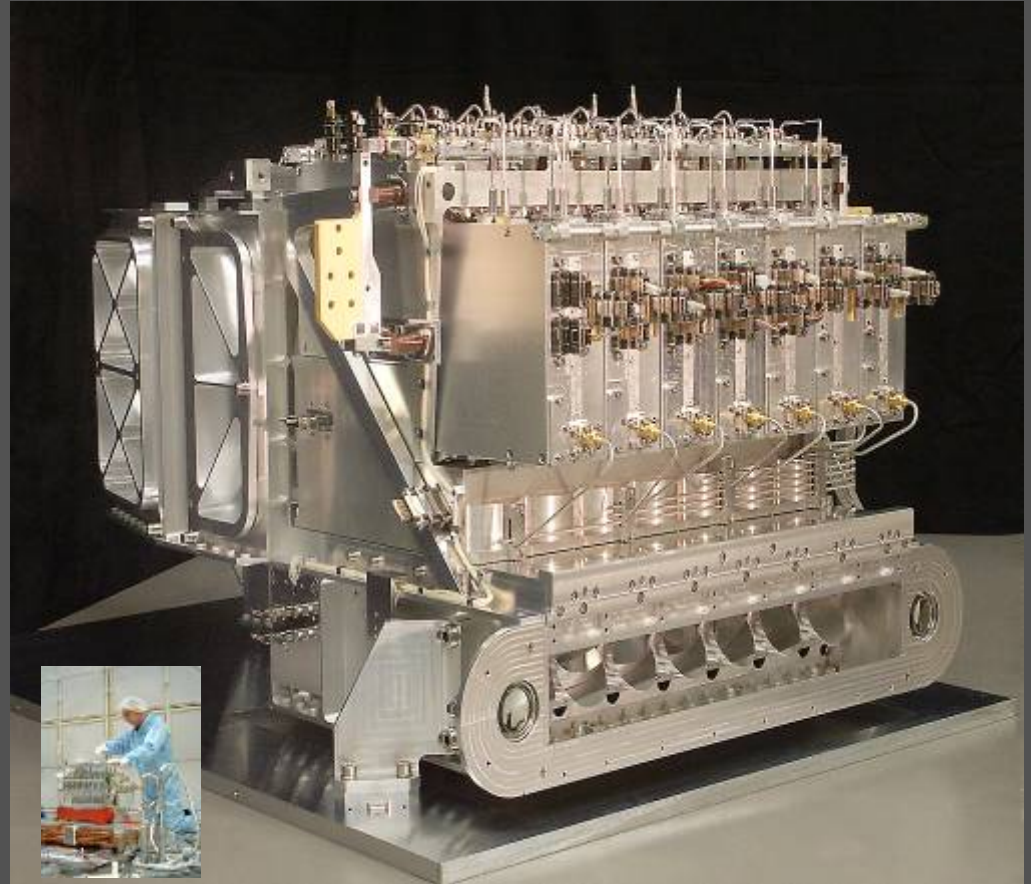

Ruimteonderzoek in Nederland

Of; hoe NL zijn partijtje in de wereld meeblaast

Gerard Cornet, stafmedewerker SRON

Some facts

Space research in the Netherlands:

Originated in the early 1960s at universities. Since 1983 an institute of the Netherlands Organization for Scientific Research (NWO).

Mission of SRON:

Contribute to world class space science by the definition and development of cutting-edge space instrumentation for astrophysics and Earth & exo-planetary science, and analysing/exploiting the data produced by these instruments.

Advise the Dutch government and coordinate the national participation in international space research programs, in particular those of the European Space Agency (ESA).

Ambition:

Acquire PI-contributions or similar leading roles in missions of ESA, NASA and other space agencies: responsibility for enabling technology and/or performance critical instrument parts.

'Expertise institute'

- **Scientific research** in cooperation with (inter)national (university) research groups.
- **Enabling technology** in cooperation with ESA and (inter)national institutes of technology.
- **Instrument development** in broad international consortia, with industry; national cooperation with Dutch Space and TNO.

SRON research themes

Astrophysics

The hot evolving Universe, and properties and evolution of black holes and neutron stars (high-energy astrophysics)

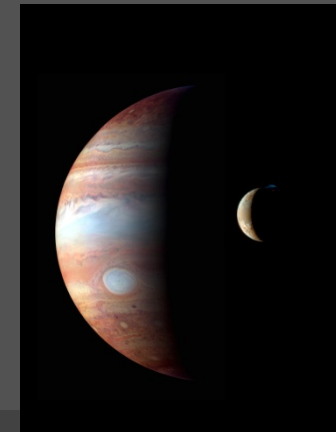
The cool and obscured Universe, birth of stars and planets, evolution of stars and galaxies (low-energy astrophysics).

Earth-oriented science

Atmospheric composition and chemistry (ozone, methane, CO₂, aerosols, etc.).

Exo-planetary science (building up)

Characterization of atmospheres of exo-planets.

Cleanroom: Ultra sensitive sensors (e.g.)

Doel meting:

Instrument geplaatst in:

Hoge resolutie spectroscopie van röntgenbronnen

Chandra
(NASA, 1999)

in bedrijf

Spectroscopie van zwakke en/of ver verwijderde röntgenbronnen

XMM-Newton
(ESA, 1999)

in bedrijf

Concentratie metingen van sporegassen in de atmosfeer

ENVISAT
(ESA, 2002)

in bedrijf tot mei 2012

Ver-infrarood en submillimeter straling uit het heelal

Herschel
(ESA, 14 mei 2009)

in bedrijf tot april 2013

Ver-infrarood en submillimeter straling uit het heelal

SPICA
(JAXA/ESA, > 2029)

in voorbereiding

Afbeeldende spectroscopie van compacte bronnen

ATHENA
(ESA/NASA, >2028)

in voorbereiding

Detectie en karakterisatie aerosol

PACE (NASA, 2023)

in voorbereiding

Why Space Research?

- Big Science

- NL one of the 22 ESA member states, budget 4,3 billion €, for science 500 million

(Compare NASA: 18 billion dollars, incl. 5 billion for science)

- **NL space budget: 100 million €, incl. science 20 million**

- Curiosity driven research
- New enabling technologies
- Driver for innovation; compact, strong and reliable, lightweight, low power, radiation hardened
- Spin-off; detection/spectroscopic equipment, miniaturized electronics and mechanics

ILO-Net gaat drie jaar door

- NWO financiert coördinator en back-office
- Structuur aangepast;
  - Functies coördinator en voorzitter gescheiden
  - Stuurgroep onder verantwoordelijkheid NWO

De Uitdaging

- Meer rendement halen uit participatie in Big Science
- Samenwerking versterken in de keten van wetenschappelijke inspiratie tot aan technische realisatie
- Drempels weghalen voor bedrijven om in Big Science te investeren

Aanpak?

- 18 februari j.l. heidag ILO-Net
- Begin gemaakt met SWOT
- Strategie uitwerken in nieuwe beleidsnotitie en werkplan

Sterk

- Concentratie en delen van elkanders expertise
- Representatie op beurzen
- Laagdrempelige verbinding met bedrijven
- Unieke positie tussen wetenschap en technologie-ontwikkeling (laag TRL)

Zwak

- Inbedding, positionering, draagvlak
- Profilering, herkenbaarheid
- Beleid/ondersteuning vanuit de (NWO-)instituten

Kansen

- Behoeftte aan hogere return
- Behoeftte aan innovatie
- Aansluiting op NWA, topsectoren, etc.
- Toenemende interesse bij stakeholders, overheid
- Aandacht voor nieuwe grootschalige infrastructuur
- Nieuwe structuur binnen NWO

Bedreigingen

- Big Science duur, rendement vaak moeilijk te onderbouwen
- Versnippering van (nationale) (beleids)initiatieven
- Beperkte mogelijkheden voor (professionele) profilering (“marketing” ILO-Net)

- Betere aansluiting vinden bij stakeholders
- Overtuigend “verhaal” ontwikkelen m.b.t. waarde Big Science (meer dan “return”)
- Verbetering van ondersteuning bedrijfsleven
- Concrete verbindingen/bruggen leggen met andere initiatieven
- Betere “definitie” van BS?
Wetenschapsgebieden/sleuteltechnologieën/
BS-faciliteiten?

Highlights 2016/Perspectieven 2017

Zie ook het nieuwsoverzicht op;
www.bigscience.nl

Big Science algemeen

- Hannover Messe, 25-29 april
- SPIE Edinburgh, 27 juni- 1 juli

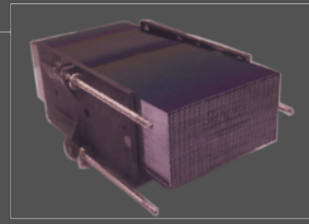
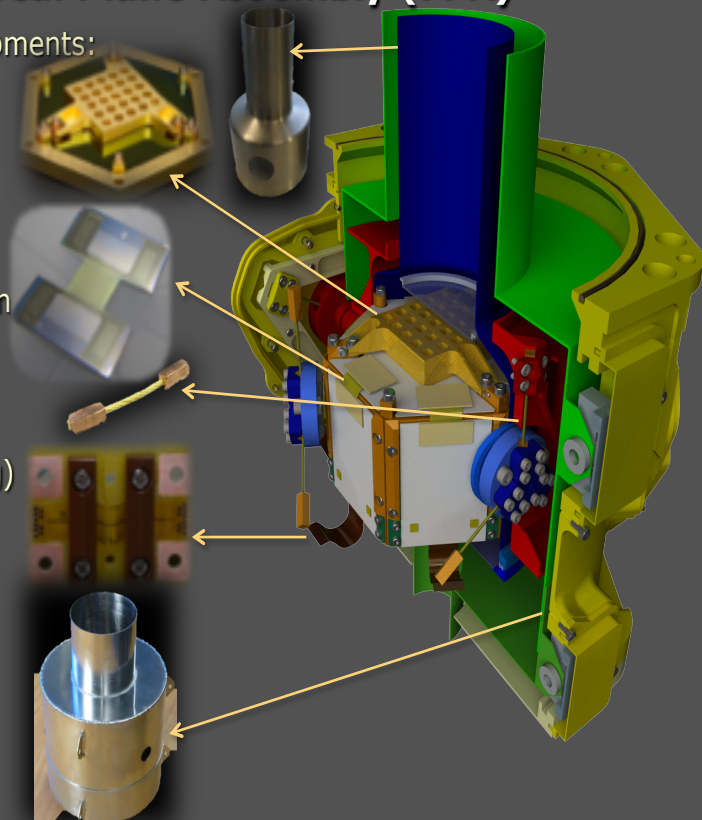

Athena Mission goedgekeurde L2 mission in ESA programme, launch 2028

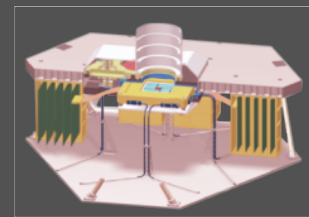
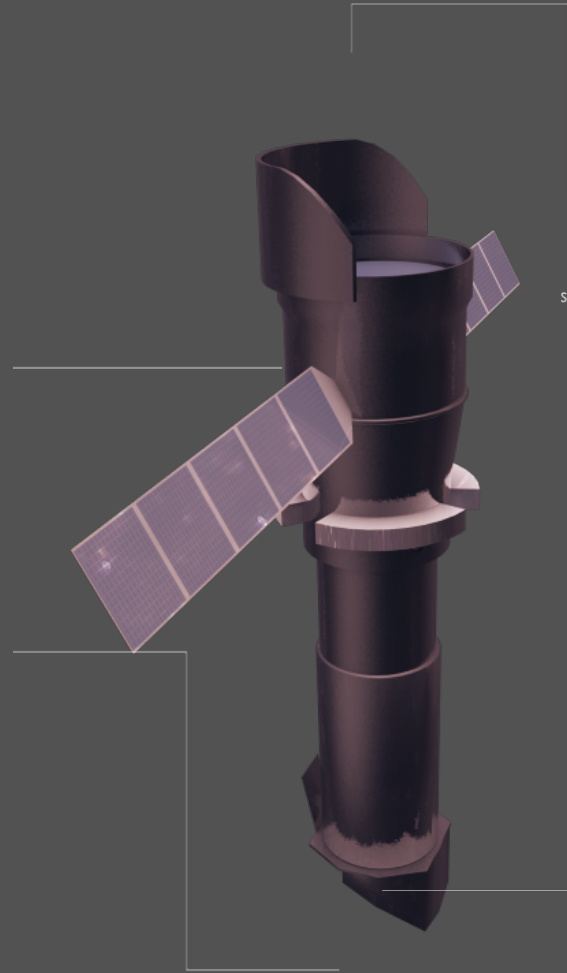
TES detector Focal Plane Assembly (FPA)

FPA technology developments:

- Interconnects
- Detector mounting
- Kevlar thermal insulating suspension
- Magnetic shielding:
  - Niobium (superconducting)
  - Cryoperm 10

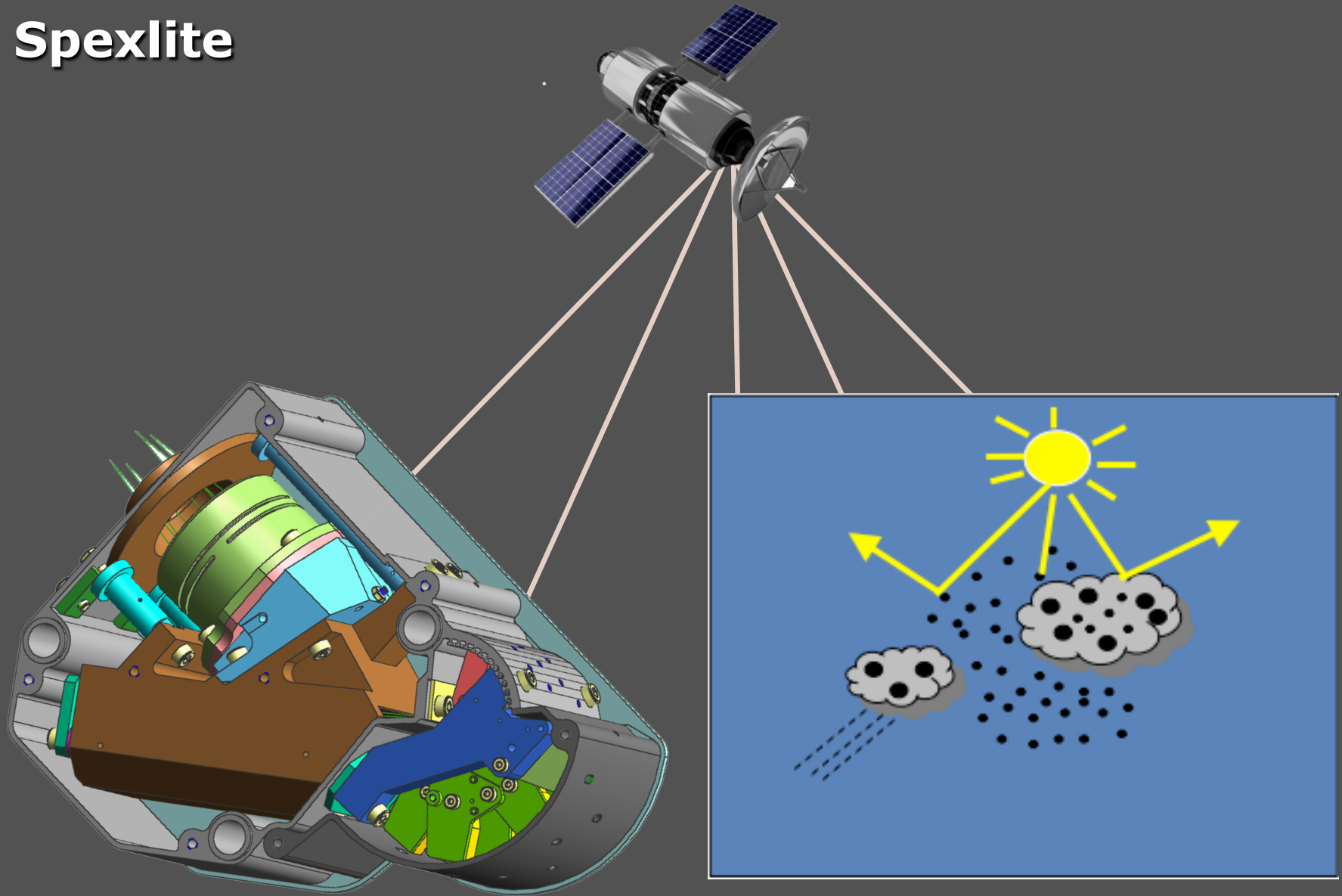

Silicon Pore Optics:
2 m² at 1 keV
5 arcsec HEW
Focal length: 12 m
sensitivity: 3 · 10⁻¹⁷ erg/cm²/s

WFI:
DE: 125 eV
Field of View: 40 arcmin
Count rate: 1 Crab

Spexlite

In loop 2016/2017

ATHENA

- x-ray calibratiebron
- GSTP met NL industrie
- kansen in fase A studie
- investeren in cryostaat tbv detector-ontwikkeling

SPEX-lite

- RFQ van NASA verwacht eind 2016 (in kader PACE missie)
- kansen voor NL industrie?

Instrumentcluster opgericht; samenwerkingsverband van kennisinstellingen en industrie om gezamenlijk instrumenten te ontwikkelen, voortbouwend op NL heritage in RV.

ILO voor SRON; Paul Hieltjes
P.J.Hieltjes@sron.nl

- Status ITER project
- evenementen
  - 2016
  - 2017

www.iter-nl.nl

a.g.a.verhoeven@diffier.nl

0653402853

Toon Verhoeven

ILO voor ITER

Voor DIFFER, Eindhoven

Dutch Institute for Fundamental Energy Research

ook

ILO voor ESS, the European Spallation Source

Voor TUD-RID

Big Science industriedag
Eindhoven, 12 oktober 2016

Status ITER project

- **Volop activiteiten op de site in Cadarache**
- **Door alle partijen (US, Rusland, China, Korea, Japan, India en Europa) worden onderdelen aangeleverd**
- **First plasma verschoven van 2020 → 2025**
- **Betekent minder investeringen in RH, diagnostieken, verhitting, etc**
- **Totaal 125 Meuro/jr komende jaren**
- **Regelmatig ILO bijeenkomsten met F4E (Fusion-for-Energy, Barcelona) bijgewoond door ILO, Toon Verhoeven, soms door Eric Boom**
- **Overleg ILO's met ITER-IO in Cadarache: 17 okt 2016**

2016 evenementen

MIIFED/IBF2016, het Monaco ITER International Fusion Energy Days (MIIFED) gecombineerd met het ITER Business Forum (IBF), 8 tot 11 feb 2016. Zie ook:

[MIIFED/IBF was een groot succes](#)

SOFT in Praag, 5-9 sep 2016
Symposium on Fusion Technology

Nederland was goed vertegenwoordigd, met 8 personen van 6 bedrijven en instituten in de Dutch Scientific booth, zie: <http://www.bigscience.nl/nl/node/250>

Industriedag, 7 oktober 2016

IBF2017 ITER Business Forum

- Avignon
- 28 – 30 maart 2017
- veel contacten mogelijk met:
  - Ingenieurs
  - wetenschappers en
  - inkopers van ITER en F4E

ESS

Toon Verhoeven

ILO voor ESS, the European Spallation Source
For TUD-RID
ook
ILO voor ITER
For DIFFER, Eindhoven

www.bigscience/ESS

a.g.a.verhoeven@differ.nl

0653402853

- status
- situatie in Nederland
- evenementen

EUROPEAN
SPALLATION
SOURCE

Status ESS project

- Het ESS project is gestart!
- Veel activiteiten op de site in Lund, Zw.

Situatie in Nederland

- Het ESS project is gestart!
- Nederland nog geen deelnemer, wel “observer”
- Wordt nu erg urgent: de laatste IK (in-Kind) pakketten worden de komende maanden verdeeld
- Tot 16 feb 2017 kunnen we “founding member” worden
- Officiële weg via NWO-roadmap: “Grote wetenschappelijke infrastructuren (GWI)”
- Tijdschema past niet goed bij ESS-planning
- Vele parallelle acties opgezet
- Lichtpuntje: bezoek van Hans van Duijn, voorzitter Cie GWI aan ESS op 24 nov 2016

2016

evenementen

- Hannover Messe
- Holland@CERN
- IPAC 2016, 8-13 mei, Busan, Z.-Korea,

International Particle Accelerator Conference
Met stand van Dutch Scientific door ILO-net mogelijk gemaakt, zie ook:

[Dutch Scientific goed vertegenwoordigd op IPAC '16](#)

- IPAC in Kopenhagen, 14-19 mei 2017
- International Particle Accelerator Conference
- gehost door ESS
- bezoek aan ESS site
- veel contacten mogelijk met:

- Ingenieurs
- wetenschappers en
- inkopers van ESS

Big Science Infra structures

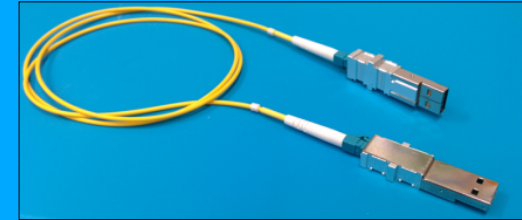
Eindhoven 12-10-2016

Running projects:

SKA RF over Fibre (RToF) technology

Status:

- Materialen aangekocht en geassembleerd.
- Vorbereiding SAT

Status:

- Aanbestedingen afgerond
- De meeste materialen staan gereed voor transport
- Roll-out Q2-2017

Test site Murchison Radio-astronomy Observatory (Australië) voor de SKA Low Frequency Aperture Array (LFAA)

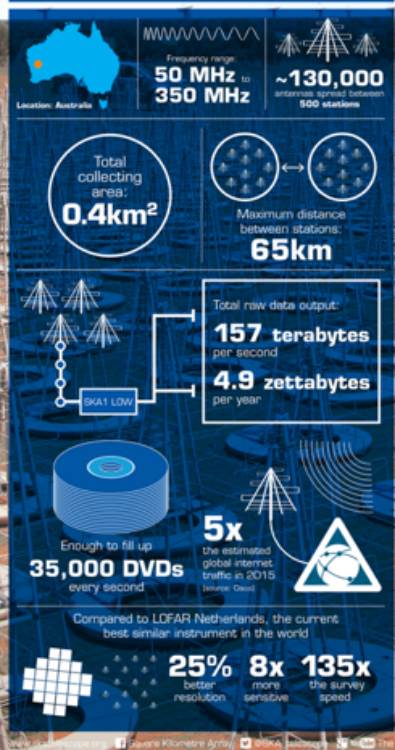

Status:

- Proefproductie 256 stuks Rx+Tx modules
- Onderzoek naar telecom. applicati

SKA1 LOW - the SKA's low-frequency instrument

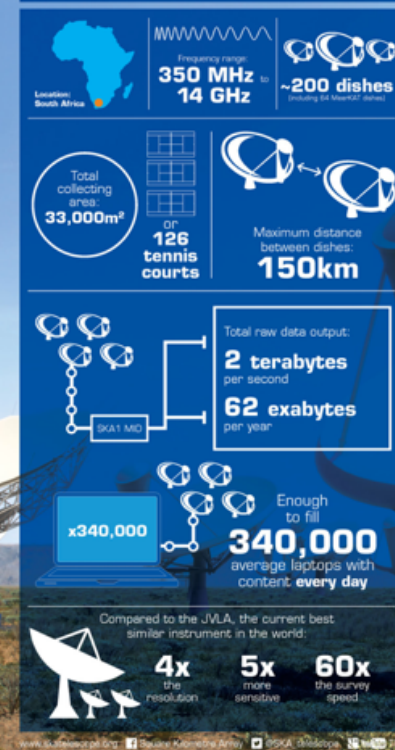
The Square Kilometre Array (SKA) will be the world's largest radio telescope, revolutionising our understanding of the Universe. The SKA will be built in two phases - SKA1 and SKA2 - starting in 2018, with SKA1 representing a fraction of the full SKA. SKA1 will include two instruments - SKA1 MID and SKA1 LOW - observing the Universe at different frequencies.

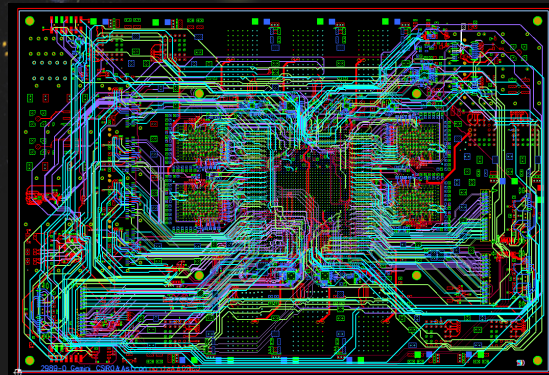
- Pre-constructie fase 2013-2018
- Constructie 2019-2024
- SKA_low bouwt voort op LOFAR
- Procurement start in 2018
- digitale elektronica, software, RF over Fibre, ...

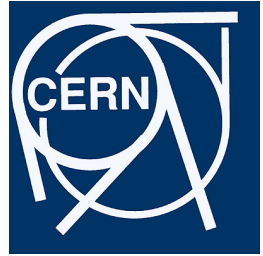
SKA1 MID - the SKA's mid-frequency instrument

The Square Kilometre Array (SKA) will be the world's largest radio telescope, revolutionising our understanding of the Universe. The SKA will be built in two phases - SKA1 and SKA2 - starting in 2018, with SKA1 representing a fraction of the full SKA. SKA1 will include two instruments - SKA1 MID and SKA1 LOW - observing the Universe at different frequencies.

- Data volume in SKA1: 1 petabit/s (10^{15} bit/s)
- Slimme software, HPC, Big Data
- SKA Science Data Centre in Nederland

- Nieuwe ILO voor CERN, bij ESRF geen wijziging; meer KT aandacht en langere termijn acties (oa ET)
- Holland@CERN was een succes
- HILUMI industriedagen nieuwe shopping list, workshops ter voorbereiding
- Return verbetert sterk, vorig jaar licht gedaald ivm services, wel grotendeels gecompenseerd door supplies. Return ESRF ook vooruit, maar zou veel beter kunnen
- Nieuwe inkoop procedures in voorbereiding bij CERN. Alignment rule staat ter discussie. uitruilen tegen een andere verbetering?
- Nieuwe database voor bedrijven
- Nieuwe procurement codes
- PB16: voor de vijfde keer een Big Science dag op 16 november met veel BS-delegaties

Precisiebeurs 2016

16 en 17 november 2016

NH Conference Centre

Koningshof, Veldhoven

9.30 tot 17.00 uur

Commissie Grootschalige Infrastructuren

ESS

ITER

CERN (HiLumi)

ATHENA

ESRF (High Brightness Project)

Knowledge Transfer CERN en ESA

<http://www.precisiebeurs.nl>